

RAN-2408000603020004

B.Com. (Sem.- III) Examination March - 2026

Major: Tax Procedure and Practice (Paper - I) (Income Tax)

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book (2) Q.1 ફરજિયાત છે. Q.1 is compulsory. (3) જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નના સંપૂર્ણ ગુણ દર્શાવે છે. Numbers on the right indicate full marks of the question.	Seat No.: <table border="1"> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </table> Student's Signature						

Q.1. ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે પાંચ)

10

Answer in Short (Any Five)

- Mr John came to India for the first time during the financial year 2023-24. He stayed in India for 150 days during 2023-24, 185 days during 2024-25, and 160 days during 2025-26. Determine his residential status for Assessment Year 2025-26.
શ્રી જોન નાણાંકીય વર્ષ 2023-24 દરમિયાન પહેલી વાર ભારત આવ્યા હતા. તેઓ 2023-24 દરમિયાન 150 દિવસ, 2024-25 દરમિયાન 185 દિવસ અને 2025-26 દરમિયાન 160 દિવસ ભારતમાં રહ્યા હતા. આકારણી વર્ષ 2025-26 માટે તેમનો રહેઠાણનો દરજ્જો નક્કી કરો.
- Mr Raj a Resident but Not Ordinarily Resident (RNOR) in India, has an income of ₹2,50,000 from a trading business carried on in Singapore. The business is controlled from Chennai, and out of this, ₹1,00,000 is received in India. Determine Mr. Raj's taxable income in India for the relevant assessment year.
શ્રી રાજ, ભારતમાં રહીશ પરંતુ સામાન્ય રહીશ નહીં (RNOR) છે, તેમની સિંગાપોરમાં ચાલતા વેપાર ધંધામાંથી ₹ 2,50,000 ની આવક છે. આ ધંધો ચેન્નાઈથી નિયંત્રિત થાય છે, અને તેમાંથી ₹1,00,000 ભારતમાં પ્રાપ્ત થાય છે.
સંબંધિત આકારણી વર્ષ માટે શ્રી રાજની ભારતમાં કરપાત્ર આવક નક્કી કરો.
- Mr Ramesh joins Galaxy Ltd on 1 July 2023 in a pay scale of ₹35,000 - ₹ 6,000 - ₹65,000. He receives annual increments on 1 July every year. On 1 July 2025, he is awarded one extra increment for outstanding performance. Calculate his basic salary for Previous Year 2024-25.
શ્રી રમેશ 1 જુલાઈ 2023 ના રોજ ગેલેક્સી લિમિટેડમાં ₹35,000 - ₹6,000 - ₹65,000 ના પગાર ધોરણ સાથે જોડાયા. તેમને દર વર્ષ 1 જુલાઈના રોજ વાર્ષિક પગાર વધારો મળે છે. 1 જુલાઈ 2025 ના રોજ, તેમને ઉત્કૃષ્ટ કામગીરી માટે એક વધારાનો ઈન્ક્રીમેન્ટ આપવામાં આવે છે.
પાછલા વર્ષ 2024-25 માટે તેમના મૂળ પગારની ગણતરી કરો.

4. Mr. Suresh purchased a gold bracelet on 10.10.2009 for ₹1,80,000. He sold it on 20.12.2024 for ₹7,20,000, incurring transfer expenses of ₹10,000. He invests ₹2,50,000 in new jewellery under Sec 54.
The Cost Inflation Index (CII) is: 2009-10 = 148; 2024-25 = 363
Compute his taxable long-term capital gain.
શ્રી સુરેશ 10.10.2009 ના રોજ ₹1,80,000 માં સોનાનું બ્રેસલેટ ખરીદ્યું. તેમણે 20.12.2024 ના રોજ તેને ₹7,20,000 મો વેચી દીધું, જેના કારણે તેમને 10,000 નો ફેરબદલી ખર્ચ થયો. તેઓ નવા ઘરેણાંમાં ₹2,50,000 નું રોકાણ કરે છે.
પડતર કુગાવાના સૂચકાંક: 2009-10 = 148; 2024-25 = 363
તેમના કરપાત્ર લાંબા ગાળાના મૂડી લાભની ગણતરી કરો.
5. Mr. Rao owns a self-occupied property. Interest on home loan = ₹2,50,000.
Compute allowable deduction.
શ્રી રાવ પોતાની માલિકીની મિલકત ધરાવે છે. હોમ લોન પર વ્યાજ = ₹2,50,000. માન્ય કપાતની ગણતરી કરો.
6. State the conditions for claiming exemption under Sec 54.
કલમ 54 હેઠળ કરમુક્તિનો દાવો કરવા માટેની શરતો જણાવો.
7. Explain treatment of municipal taxes while calculating house property income.
મકાન મિલકતની આવકની ગણતરી કરતી વખતે મ્યુનિસિપલ વેરાની સારવાર સમજાવો.

Q.2.

Mr. Aman Shah is employed with Bright Future Ltd., Sural Calculate his Taxable Salary Income for the Assessment Year 2025-26 under the New Tax Regime from the following particulars:

14

1. Basic Salary: ₹85,000 per month
2. Dearness Allowance: 15% of Basic Salary
3. Bonus: One and a half months' Basic Salary (excluding DA)
4. House Rent Allowance: ₹20,000 per month (He pays ₹19,000 rent per month for a house in Surat)
5. Medical Reimbursement received: ₹30,000
6. Conveyance Allowance: ₹2,000 per month
7. Gas and Electricity bills paid by the company: ₹25,000
8. Employer contributes 13% of Basic +DA to Recognised Provident Fund; employee contributes the same.
9. Free lunch provided by company—cost to company ₹150 per meal; employee pays ₹30 per meal; he avails 220 meals in a year.
10. Gift voucher given on his birthday: ₹8,000
11. The company reimbursed his children's education expenses: ₹57,540
12. Laptop worth ₹75,000 provided for both official and personal use.
13. Commission: 2% of sales (Sales ₹40,00,000)
14. The company paid ₹60,000 as compensation for injuries suffered while on duty.
શ્રી અમન શાહ બ્રાઈટ ફ્યુચર લિમિટેડ, સુરતમાં કાર્યરત છે. નવી કર વ્યવસ્થા હેઠળ આકારણી વર્ષ 2025-26 માટે તેમની કરપાત્ર પગાર આવકની ગણતરી નીચેની વિગતો પરથી કરો:
1. મૂળભૂત પગાર: દર મહિને ₹85,000
2. મોંઘવારી ભથ્થું: મૂળ પગારના 15%

3. બોનસ: દોઢ મહિનાનો મૂળ પગાર (મોંઘવારી લથ્થા સિવાય)
4. ઘર ભાડું ભથ્થું: દર મહિને ₹20,000 (તેઓ સુરતમાં ઘર માટે દર મહિને ₹19,000 ભાડું ચૂકવે છે)
5. તબીબી વળતર પ્રાપ્ત: ₹30,000
6. વાહન ભથ્થું: દર મહિને ₹2,000
7. કંપની દ્વારા ચૂકવવામાં આવતા ગેસ અને વીજળીના બિલ: ₹25,000
8. માલિક માન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં મૂળ પગાર + મોંઘવારી ભથ્થા ના 13% ફાળો આપે છે; કર્મચારી પણ તે જ ફાળો આપે છે.
9. કંપની દ્વારા આપવામાં આવતું મફત લંચ - કંપનીને ભોજન દીઠ ખર્ચ ₹150; કર્મચારી પ્રતિ ભોજન ₹30 ચૂકવે છે; તે વર્ષમાં 220 ભોજનનો લાભ લે છે.
10. તેના જન્મદિવસ પર આપવામાં આવેલ ગિફ્ટ વાઉચર: ₹8,000
11. કંપનીએ તેના બાળકોના શિક્ષણ ખર્ચની ભરપાઈ કરી: ₹57,540
12. ઓફિસ અને વ્યક્તિગત બંને ઉપયોગ માટે ₹75,000 ની કિંમત નું લેપટોપ આપવામાં આવેલ છે.
13. કમિશન: વેચાણના 2% (વેચાણ ₹40,00,000)
14. કંપનીએ ફરજ દરમિયાન થયેલી ઈજાઓ માટે વળતર તરીકે ₹60,000 ચૂકવ્યા.

OR

Q.2. (A) Mr. Vikram Mehta is an employee in Green Leaf Industries Ltd., Vadodara. Calculate his Taxable Income from Salary (as per new tax regime) for the Assessment Year 2025-26 from the following particulars:

10

1. Basic Salary: ₹75,000 per month
2. Dearness Allowance: 50% of Basic Salary
3. City Compensatory Allowance: 12% of Basic Salary
4. Bonus: ₹70,000
5. Commission: ₹2,500 per month
6. Medical Allowance: ₹2,000 per month
7. Transport Allowance: ₹3,500 per month
8. Employer provided a motorcar worth ₹5,10,000 for personal use.

શ્રી વિક્રમ મહેતા ગ્રીન લીફ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ, વડોદરામાં કર્મચારી છે. આકારણી વર્ષ 2025-26 માટે તેમની કરપાત્ર આવક (નવી કર વ્યવસ્થા મુજબ) ની ગણતરી નીચેની વિગતો પરથી કરો:

1. મૂળ પગાર: દર મહિને ₹75,000
2. મોંઘવારી ભથ્થું: મૂળ પગારના 50%
3. શહેર વળતર ભથ્થું: મૂળ પગારના 12%
4. બોનસ: ₹70,000
5. કમિશન: દર મહિને ₹2,500
6. તબીબી ભથ્થું: દર મહિને ₹2,000
7. પરિવહન ભથ્થું: દર મહિને ₹3,500
8. નોકરીદાતાએ અંગત ઉપયોગ માટે ₹5,10,000 ની કિંમતની મોટરકાર પૂરી પાડી.

(B) Discuss the exemptions available under Section 24(b) for interest on housing loan. હાઉસિંગ લોનના વ્યાજ માટે કલમ 42(b) હેઠળ ઉપલબ્ધ કરમુક્તિની ચર્ચા કરો.

4

Q.3.

Mr. Anil Desai owns four houses. From the details given below, calculate taxable income from house property for the Assessment Year 2025-26:

14

Particulars	House I	House II	House III
Municipal Value	₹1,70,000	₹1,60,000	₹1,55,000
Fair Rent	₹ 1,68,000	₹1,62,000	₹1,58,000
Standard Rent	₹1,92,000	₹1,55,000	₹1,60,000
Rent Receivable	₹1,90,000	₹1,85,000	₹1,89,000
Unrealized Rent	₹9,200	₹3,000	₹3,000
Vacancy Period	1 month	—	2 months
Local Taxes	4%	—	₹5,000
Interest on Borrowed Capital	₹12,000	₹7,400	₹22,000

House IV is self-occupied. Its interest on borrowed capital is ₹81,000.

શ્રી અનિલ દેસાઈ ચાર મકાનો ધરાવે છે. નીચે આપેલ વિગતો પરથી, આકારણી વર્ષ 2025-26 માટે મકાન મિલકતની કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો:

વિગતો	મકાન I	મકાન II	મકાન III
મ્યુનિસિપલ કિંમત	₹1,70,000	₹1,60,000	₹1,55,000
વાજબી ભાડું	₹ 1,68,000	₹1,62,000	₹1,58,000
પ્રમાણિત ભાડું	₹1,92,000	₹1,55,000	₹1,60,000
મળવાપાત્ર ભાડું	₹1,90,000	₹1,85,000	₹1,89,000
નહિ મળેલ ભાડું	₹9,200	₹3,000	₹3,000
મકાન ખાલી રહ્યાનો સમયગાળો	1 માસ	—	2 માસ
સ્થાનિક કર	4%	—	₹5,000
ઉછીની લીધેલી મૂડી પર વ્યાજ	₹12,000	₹7,400	₹22,000

નોંધ: મકાન IV એ સ્વ- રહેઠાણનું છે. ઉછીની લીધેલી મૂડીનું વ્યાજ ₹81,000 છે.

OR

Q.3.

Mr. Arjun Mehta sold the following assets during the Previous Year 2024-25. Calculate the taxable capital gain.

14

Particulars	Residential Property	Commercial Property	Equity Mutual Fund	Residential Property
Cost of Acquisition (₹)	4,00,000	3,50,000	1,00,000	2,20,000
Year of Acquisition	2015-16	2017-18	2021-22	2012-13
Cost of Improvement (₹)	80,000	60,000	—	50,000
Year of Improvement	2018-19	2020-21	—	2016-17
Sale Consideration (₹)	10,50,000	6,80,000	1,50,000	5,80,000
Expenditure on Transfer (₹)	40,000	25,000	10,000	30,000

Additional Information:

- Indexation is to be applied for long-term capital assets (except listed equity shares sold on recognized stock exchange).
- Cost Inflation Index Numbers:
 - ° FY 2012-13 = 200
 - ° FY 2015-16 = 254
 - ° FY 2017-18 = 280

- ° FY 2016-17 = 254
- ° FY.2018-19 = 289
- ° FY 2020-21 = 301
- ° FY 2022-23 = 317
- ° FY 2024-25 = 363

શ્રી અર્જુન મહેતાએ પાછલા વર્ષ 2024-25 દરમિયાન નીચેની મિલકતો વેચી હતી. કરપાત્ર મૂડી લાભની ગણતરી કરો.

વિગત	રહેણાંક મિલકત	વાણિજ્યિક મિલકત	ઈક્વિટી મ્યુચ્યુઅલ ફંડ	રહેણાંક મિલકત
ખરીદીનો ખર્ચ (₹)	4,00,000	3,50,000	1,00,000	2,20,000
ખરીદીનું વર્ષ	2015-16	2017-18	2021-22	2012-13
સુધારા વધારાનો ખર્ચ (₹)	80,000	60,000	—	50,000
સુધારા વધારાનું વર્ષ	2018-19	2020-21	—	2016-17
વેચાણનો ખર્ચ (₹)	10,50,000	6,80,000	1,50,000	5,80,000
ફેરબદલી ખર્ચ (₹)	40,000	25,000	10,000	30,000

વધારાની માહિતી:

- લાંબા ગાળાની મૂડી સંપત્તિઓ માટે ઈન્ડેક્સેશન લાગુ કરવામાં આવશે (માન્યતા પ્રાપ્ત સ્ટોક એક્સચેન્જ પર વેચાયેલા વિસ્ટેડ ઈક્વિટી શેર સિવાય).
- કુગાવા આધારિત પડતર સૂચકાંક:
 - નાણાકીય વર્ષ 2012-13 = 200
 - નાણાકીય વર્ષ 2015-16 = 254
 - નાણાકીય વર્ષ 2017-18 = 280
 - નાણાકીય વર્ષ 2016-17 = 254
 - નાણાકીય વર્ષ 2018-19 = 289
 - નાણાકીય વર્ષ 2020-21 = 301
 - નાણાકીય વર્ષ 2022-23 = 317
 - નાણાકીય વર્ષ 2024-25 = 363

Q. 4 Short notes: (Any Three)

12

ટૂંક નોંધો: (કોઈ પણ ત્રણ)

- (1) Residential Status of an HUF
HUF નો રહેઠાણનો દરજ્જો
- (2) Meaning of Non Resident and taxability for Non Resident
બિન રહીશનો અર્થ અને બિન રહીશ માટે કરપાત્રતા
- (3) Taxability of Pension
પેન્શનની કરપાત્રતા
- (4) Definition of Capital Asset
મૂડી મિલકતની વ્યાખ્યા
- (5) Capital Gain on Listed and Unlisted Equity Shares
નોંધાયેલ અને બિનનોંધાયેલ ઈક્વિટી શેર્સ પર મૂડી લાભ